

2021 OCAK AYI DÜNYA, TÜRKİYE VE MALATYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

Hazırlayan:

Prof. Dr. Ahmet UĞUR

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı

İÇİNDEKİLER

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	2
Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	4
1) Dış Ticaret.....	4
2) Enflasyon ve Fiyatlar	8
3) İşgücü Piyasası.....	9
4) Kapasite Kullanım Oranları ve Sanayi Üretim Endeksi.....	10
5) Güven Endeksleri.....	12
6) Ödemeler Dengesi.....	13
7) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	14
Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler.....	16
1) Ekonomik Büyüme.....	16
2) Dış Ticaret.....	18
3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	20
4) Karşılıksız Çek ve Protestolu Senet İstatistikleri.....	21
5) Konut Satış İstatistikleri.....	23
6) Patent ve Marka İstatistikleri.....	24
7) Bankacılık İstatistikleri.....	24

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

2021 yılı Ocak ayında meydana gelen önemli küresel ekonomik gelişmeler haftalık bazda aşağıda verilmiştir.

4 – 8 Ocak 1. Hafta:

- ABD’de Aralık ayında İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), 57,1 seviyesine çıkarak 6 yılın en yüksek seviyesinde gerçekleşirken, ISM İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), 60,7 ile piyasa beklentilerinin üzerinde değer aldı.
- ABD’de Aralık ayında Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), bir önceki aya göre azalarak 54,8 seviyesine gerilemesine karşın 50 eşik değerinin üzerinde gerçekleşti.
- ABD’de Aralık ayında 88 bin kişi artması beklenen özel sektör istihdamı 123 bin kişi azaldı.
- ABD’de son haftada işsizlik maaşına başvuranların sayısı 787 bin kişi ile piyasa beklentisinin altında kaldı.
- ABD’de Aralık ayında tarım dışı istihdam 71 bin kişi artış beklentisine karşın 140 bin kişi azaldı.
- Euro Alanı’nda Aralık ayında İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), 55,2 ile beklentileri karşılayamamasına karşın yılın en yüksek değerini aldı.
- Euro Alanı’nda Aralık ayında Hizmetler Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), bir önceki aya göre artış göstermesine karşın 46,4 ile 50 olan eşik seviyesinin altında kaldı. Böylece hizmetler sektöründeki daralma yılın son ayında da devam etmiş oldu.
- Euro Alanı’nda Aralık ayında öncü verilere göre tüketici enflasyonu bir önceki yılın aynı ayına kıyasla %0,3 azaldı.
- Euro Alanı’nda Kasım ayında perakende satışlar bir önceki aya göre %6,1 daraldı. Piyasa tahmini perakende satışların %3,4 daralması yönündeydi.
- Almanya’da Kasım ayında sanayi üretimi bir önceki aya kıyasla %0,9 ile beklentilerin biraz üzerinde artış gösterdi.

11 – 15 Ocak 2. Hafta:

- ABD’de son haftada işsizlik maaşına başvuran kişi sayısı, bir önceki haftaya göre artarak 965 bin kişi ile 795 bin olan piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşti.
- ABD’de Kasım ayında %73,4 olan kapasite kullanım oranı Aralık ayında %74,5 oldu.
- ABD’de Aralık ayında sanayi üretimi, bir önceki aya göre %1,6 ile %0,5 olan artış beklentisinin üzerinde artış gösterdi.
- ABD’de Aralık ayında perakende satışlar, bir önceki aya kıyasla %0,7 ile beklentilerin üzerinde azaldı.
- Euro Alanı’nda Kasım ayında sanayi üretimi, bir önceki aya göre %2,5 ile piyasa beklentisinin oldukça üzerinde artış gösterdi.
- İngiltere’de Kasım ayında imalat sanayi üretimi, bir önceki aya göre %0,7 artış ile beklentileri karşılayamadı, %0,1 azaldı.

18 – 22 Ocak 3. Hafta:

- ABD’de son haftada işsizlik sigortasına başvuranların sayısı 900 bin ile 910 bin olan beklentinin altında gerçekleşti.
- Avrupa Merkez Bankası (ECB), politika faizini %0, mevduat faizini ise -%0,5 seviyesinde sabit tuttu.
- Euro Alanı’nda Ocak ayında öncü verilere göre İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), 54,7 ile beklentilerin bir miktar üzerinde açıklandı.
- Çin ekonomisi, 2020 yılının son çeyreğinde çeyreklik bazda %2,6 ile piyasa beklentisinden daha az büyüdü.
- Çin’de Aralık 2020’de sanayi üretimi, bir önceki yılın aynı ayına göre %7,3 ile beklentilerin üzerinde arttı.
- Japonya Merkez Bankası (BOJ), politika faizinde değişiklik yapmadı.
- İngiltere’de Aralık 2020’de perakende satışlar, bir önceki aya göre %0,3, bir önceki yılın aynı ayına göre %2,9 artarak beklentileri karşılayamadı.
- İngiltere’de Ocak ayında öncü verilere göre İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), 52,9 ile 57,3 olan beklentinin altında değer aldı.
- Almanya Zew Ekonomik Hissiyat Endeksi, Ocak ayında bir önceki aya kıyasla artarak 61,8 ile beklentilerin üzerinde değer aldı.

25 – 29 Ocak 4. Hafta:

- IMF, küresel ekonomi için 2020 yılı %4,4 olan daralma tahminini %3,5 olarak revize etti.
- ABD Merkez Bankası (Fed), politika faizini değiştirmeyerek %0-0,25 aralığında sabit bıraktı.
- ABD ekonomisi 2020’nin son çeyreğinde yıllıklandırılmış olarak %4 büyüme kaydetti.
- Almanya’da Ocak ayı tüketici fiyat endeksi aylık bazda %0,8 artış ile beklentilerin üzerinde gerçekleşti.
- ABD’de son haftada işsizlik maaşına başvuran sayısı 847 bin kişi ile bir önceki haftaya göre azalarak piyasa beklentisinden olumlu seyretti. Piyasa beklentisi başvuru sayısının 875 olması yönündeydi.
- Aralık ayında ABD’de dayanıklı mal siparişleri, bir önceki aya göre %0,2 ile beklentilerin altında arttı.
- Almanya’da Ocak ayında Ifo İş İklimi Endeksi bir önceki aya göre azalarak 90,1 ile piyasa beklentisinin altında gerçekleşti.
- İngiltere’de Aralık ayında işsizlik oranı %5’e yükselmesine rağmen beklentilerden olumlu geldi.

Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

1) Dış Ticaret

GTS Kapsamında Genel İhracat ve İthalat

Ocak ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre % 2,46 oranında artmış, ithalat ise % 5,63 oranında azalmıştır.

2021 yılı Ocak ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, % 2,46 artarak 15 milyar 48 milyon dolar,
- İthalat, % 5,63 azalarak 18 milyar 123 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, % 2,12 azalarak 33 milyar 171 milyon dolar,
- İhracatın ithalatı karşılama oranı % 83,0 olmuştur.
- Altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı ise % 87,0 seviyesine yükselmiştir.

2021 yılı Ocak ayında ise ihracatımız 15 milyar 48 milyon dolar olarak gerçekleşerek, tüm Ocak ayları içerisinde en yüksek ihracat değerine ulaşmıştır.

Diğer taraftan, işlenmemiş veya yarı işlenmiş altın dış ticareti hariç olarak bakıldığında Ocak ayında ihracatın ithalatı karşılama oranının % 87,0 seviyesine çıktığı anlaşılmaktadır.

GTS kapsamında son 12 aylık dönemde,

- İhracat bir önceki döneme göre % 6,50 oranında azalarak 169 milyar 844 milyon dolar, ithalat ise %2,31 oranında artarak 218 milyar 315 milyon dolar olmuştur.
- Dış ticaret hacmi bir önceki döneme göre % 1,74 oranında azalarak 388 milyar 159 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise % 77,8 olmuştur.

Tablo 1: Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret	2019	2020	Değişim (%)	Ocak		
				2020	2021	Değişim (%)
İhracat	180.833	169.482	-6,28	14.686	15.048	2,46
İthalat	210.345	219.397	4,30	19.205	18.123	-5,63
Dış Ticaret Hacmi	391.178	388.879	-0,59	33.891	33.171	-2,12
Dış Ticaret Dengesi	-29.512	-49.915	69,13	-4.518	-3.075	-31,95
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	86,0	77,2		76,5	83,0	

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Ocak ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ihracat incelendiğinde; en çok ihracat “Ham madde (Ara mallar)” (7 milyar 515 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Tüketim malları” (5 milyar 911 milyon dolar) ve “Yatırım (Sermaye) malları” (1 milyar 567 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 2: Mal Grubuna Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Sektör adı (İhracat)	2019	2020	Değişim (%)	Ocak		
					2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	21.607	19.782	-8,45	1.570	1.567	-0,22
2	Hammadde (ara mallar)	85.380	80.276	-5,98	7.014	7.515	7,15
3	Tüketim malları	72.742	68.210	-6,23	5.979	5.911	-1,13
	Diğer	1.104	1.214	10,03	124	55	-55,53
Toplam		180.833	169.482	-6,28	14.686	15.048	2,46

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Ocak ayında Geniş Ekonomik Grupların sınıflamasına göre ithalat incelendiğinde; en çok ithalat “Ham madde (Ara mallar)” (13 milyar 830 milyon dolar) grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla “Yatırım (Sermaye) malları” (2 milyar 520 milyon dolar) ve “Tüketim malları” (1 milyar 753 milyon dolar) grupları takip etmiştir.

Tablo 3: Mal Grubuna Göre İthalat (Milyon Dolar)

Sıra No	Sektör adı (İthalat)	2019	2020	Değişim (%)	Ocak		
					2020	2021	Değişim (%)
1	Yatırım (sermaye) malları	26.068	31.811	22,03	2.300	2.520	9,59
2	Hammadde (ara mallar)	162.530	162.924	0,24	14.992	13.830	-7,75
3	Tüketim malları	21.196	24.095	13,68	1.803	1.753	-2,75
	Diğer	551	567	2,80	110	19	-82,84
Toplam		210.345	219.397	4,30	19.205	18.123	-5,63

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Ocak ayında en çok ihraç edilen “Motorlu kara taşıtları” faslını (1 milyar 928 milyon dolar), “Kazanlar, makineler” (1 milyar 505 milyon dolar) ve “Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar” (879 milyon dolar) ihracatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ihracat kalemi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 4: Fasil Verilerine Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İhracat)	2019	2020	Değişim (%)	Ocak		
					2020	2021	Değişim (%)
1	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları	26.901	22.079	-17,9	2.126	1.928	-9,3
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	17.762	16.783	-5,5	1.398	1.505	7,6
3	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler	7.333	6.693	-8,7	528	879	66,4
4	Demir ve çelik	10.019	8.812	-12,0	780	780	-0,1
5	Elektrikli makina ve cihazlar	9.748	9.300	-4,6	735	765	4,0
	Diğer	109.070	105.814	-3,0	9.118	9.191	0,8
Toplam		180.833	169.482	-6,3	14.686	15.048	2,5

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Ocak ayında en çok ithal edilen “Mineral yakıtlar, mineral yağlar” faslını (2 milyar 677 milyon dolar), “Kazanlar, makineler” (2 milyar 58 milyon dolar) ve “Demir ve çelik” (1 milyar 663 milyon dolar) ithalatı takip etmiştir. Fasıllar düzeyinde en büyük 5 ithalat kalemi aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 5: Fasil Verilerine Göre İthalat (Milyon Dolar)

Sıra No	Fasil Açıklaması (İthalat)	2019	2020	Değişim (%)	Ocak		
					2020	2021	Değişim (%)
1	Mineral yakıtlar ve mineral yağlar	41.731	28.931	-30,7	4.109	2.677	-34,9
2	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler	22.160	26.590	20,0	1.842	2.058	11,8
3	Demir ve çelik	15.050	15.103	0,4	1.371	1.663	21,3
4	Elektrikli makina ve cihazlar	15.444	17.118	10,8	1.334	1.522	14,1
5	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler	13.367	26.590	98,9	1.913	1.502	-21,5
	Diğer	102.594	105.066	2,4	8.637	8.701	0,7
Toplam		210.345	219.397	4,3	19.205	18.123	-5,6

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Ocak ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya (1 milyar 455 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla ABD (933 milyon dolar) ve İtalya (864 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 6: Ülkelere Göre İhracat (Milyon Dolar)

Sıra No	Ülke Adı (İhracat)	2019	2020	Değişim (%)	Ocak		
					2020	2021	Değişim (%)
1	Almanya	16.617	15.975	-3,87	1.411	1.455	3,11
2	ABD	8.971	10.184	13,52	745	933	25,30
3	İtalya	9.753	8.075	-17,20	884	864	-2,23
4	İngiltere	11.279	11.237	-0,37	867	814	-6,05
5	Fransa	7.946	7.193	-9,47	655	737	12,55
	Diğer	126.268	116.817	-7,48	10.126	10.245	1,18
Toplam		180.833	169.482	-6,28	14.686	15.048	2,46

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2021 yılı Ocak ayında en fazla ithalat yapılan ülke Çin (2 milyar 200 milyon dolar) olurken, bu ülkeyi sırasıyla Rusya Federasyonu (1 milyar 871 milyon dolar) ve Almanya (1 milyar 512 milyon dolar) izlemektedir.

Tablo 7: Ülkelere Göre İthalat (Milyon Dolar)

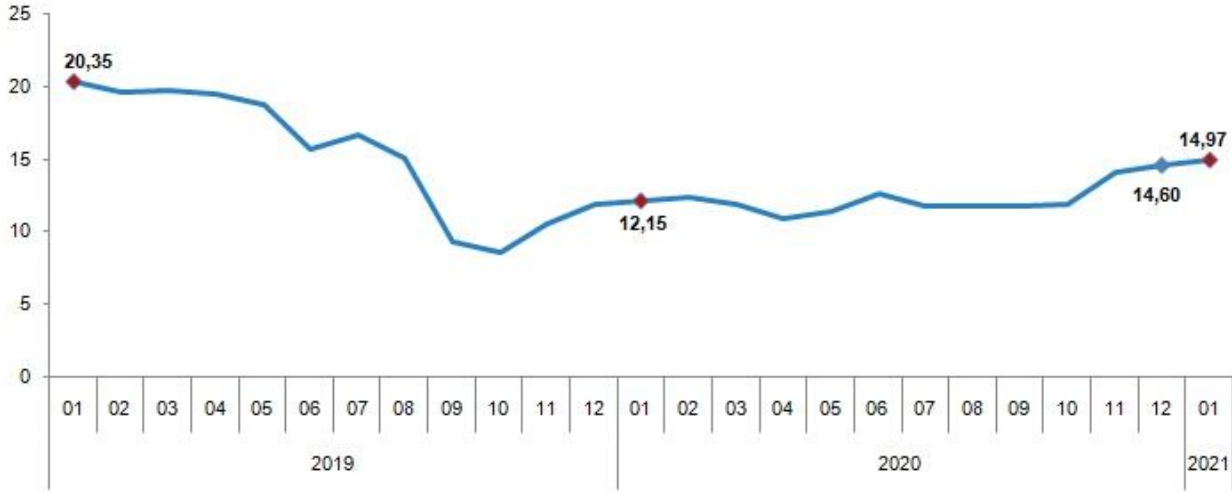
Sıra No	Ülke Adı (İthalat)	2019	2020	Değişim (%)	Ocak		
					2020	2021	Değişim (%)
1	Çin	19.128	23.020	20,35	1.887	2.200	16,60
2	Rusya Federasyonu	23.115	17.859	-22,74	2.083	1.871	-10,19
3	Almanya	19.280	21.714	12,62	1.348	1.512	12,17
4	Irak	2.678	8.202	206,24	796	1.042	30,96
5	ABD	11.847	11.518	-2,78	1.223	862	-29,52
	Diğer	134.296	137.085	2,08	11.869	10.637	-10,38
Toplam		210.345	219.397	4,30	19.205	18.123	-5,63

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2) Enflasyon ve Fiyatlar

TÜFE'de (2003=100) 2021 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %1,68, bir önceki yılın Aralık ayına göre %1,68, bir önceki yılın aynı ayına göre %14,97 ve on iki aylık ortalamalara göre %12,53 artış gerçekleşti.

Şekil 1: TÜFE Bazlı Yıllık Enflasyon Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Yİ-ÜFE (2003=100) 2021 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %2,66, bir önceki yılın Aralık ayına göre %2,66, bir önceki yılın aynı ayına göre %26,16 ve on iki aylık ortalamalara göre %13,64 artış gösterdi.

Şekil 2: Yİ-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

3) İşgücü Piyasası

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2020 yılı Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 303 bin kişi azalarak 4 milyon 5 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 0,4 puanlık azalış ile %12,9 seviyesinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı 0,6 puanlık azalış ile %14,8 oldu.

İstihdam edilenlerin sayısı 2020 yılı Kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 103 bin kişi azalarak 27 milyon 66 bin kişi, istihdam oranı ise 2,7 puanlık azalış ile %42,9 oldu.

Bu dönemde, istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 361 bin, sanayi sektöründe 91 bin, hizmet sektöründe 751 bin kişi azalırken inşaat sektöründe ise 101 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin %16,7'si tarım, %20,9'u sanayi, %6,2'si inşaat, %56,2'si ise hizmet sektöründe yer aldı.

İşgücü 2020 yılı Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 406 bin kişi azalarak 31 milyon 71 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 3,2 puanlık azalış ile %49,3 olarak gerçekleşti.

Tablo 8: 2020 Kasım Ayı Temel İşgücü Göstergeleri, 15+ Yaş, (Bin kişi)

Yıl/Ay	15 ve Daha Yukarı Yaştaki Nüfus	İşgücü	İstihdam Edilenler	İşsiz	İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)
2020 Ocak	62.015	31.373	26.953	4.420	30.642	50,6	43,5	14,1
Şubat	62.119	31.320	27.081	4.239	30.798	50,4	43,6	13,5
Mart	62.216	29.967	26.062	3.905	32.249	48,2	41,9	13,0
Nisan	62.321	28.794	25.096	3.698	33.526	46,2	40,3	12,8
Mayıs	62.421	29.287	25.595	3.692	33.134	46,9	41,0	12,6
Haziran	62.525	30.896	26.869	4.028	31.629	49,4	43,0	13,0
Temmuz	62.626	31.528	26.940	4.588	31.098	50,3	43,0	14,6
Ağustos	62.730	31.600	27.506	4.094	31.131	50,4	43,8	13,0
Eylül	62.834	31.546	27.645	3.901	31.289	50,2	44,0	12,4
Ekim	62.935	31.422	27.415	4.007	31.512	49,9	43,6	12,8
Kasım	63.039	30.688	26.728	3.960	32.351	48,7	42,4	12,9

Kaynak: TÜİK

Tablo 9: İşgücüne İlişkin Tamamlayıcı Göstergeler, 15 + Yaş

Yıl/Ay	İşsizlik Oranı	Zamana Bağlı Eksik İstihdam ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı	İşsiz ve Potansiyel İşgücünün Bütünleşik Oranı	Atıl İşgücü Oranı	Tarım Dışı İşsizlik Oranı
2020 Ocak	14,1	16,7	20,1	22,5	16,0
Şubat	13,5	15,9	19,5	21,7	15,2
Mart	13,0	16,1	20,5	23,3	14,7
Nisan	12,8	17,7	23,0	27,3	15,0
Mayıs	12,6	18,4	23,7	28,7	15,0
Haziran	13,0	16,7	22,1	25,4	15,4
Temmuz	14,6	18,5	22,5	26,1	17,4
Ağustos	13,0	16,9	21,4	24,9	15,4
Eylül	12,4	15,6	20,8	23,7	14,6
Ekim	12,8	17,0	21,5	25,3	14,9
Kasım	12,9	17,0	23,1	26,6	14,7

Kaynak: TÜİK

4) Kapasite Kullanım Oranı ve Sanayi Üretim Endeksi

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), 2021 Ocak ayında bir önceki aya göre 0,2 puan düşerek yüzde 75,4 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya (yüzde 75,4) göre 0,2 puan artarak yüzde 75,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranları

Aylar	2019	2020	2021
Ocak	74,4	75,5	75,4
Şubat	74,0	76,0	
Mart	74,3	75,3	
Nisan	75,0	61,6	
Mayıs	76,3	62,6	
Haziran	77,1	66,0	
Temmuz	76,2	70,7	
Ağustos	76,6	73,3	
Eylül	76,3	74,6	
Ekim	76,4	75,4	
Kasım	77,2	75,8	
Aralık	77,0	75,6	

Kaynak: TCMB

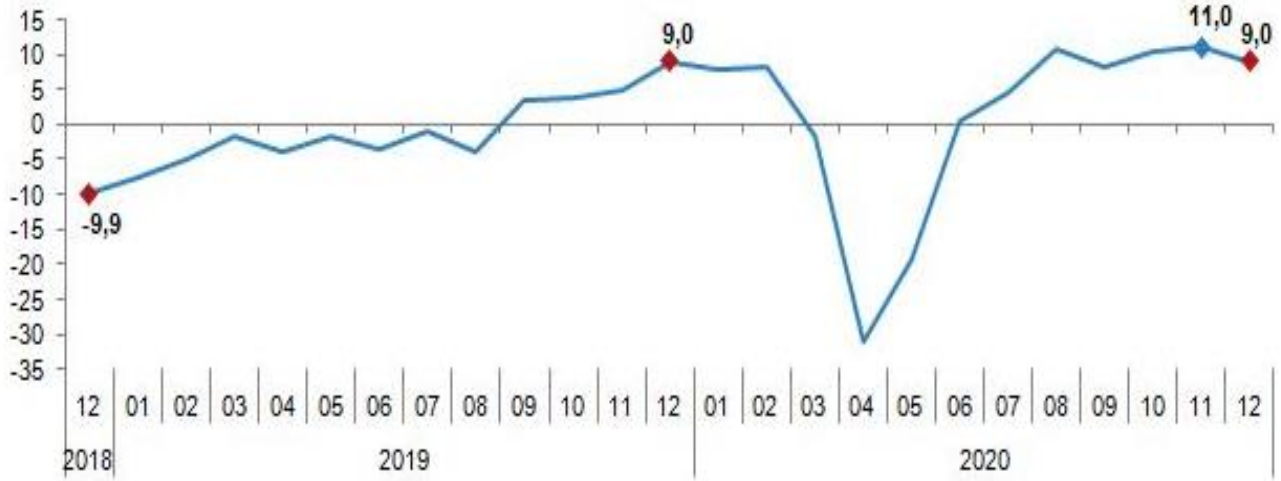
Sanayi üretimi 2020 Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %9 arttı.

Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2020 yılı Aralık ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %6,0, imalat sanayi sektörü endeksi %9,5 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %4,9 arttı.

Sanayi üretimi 2020 Aralık ayında bir önceki aya göre %1,3 arttı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2020 yılı Aralık ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %3,5 ve imalat sanayi sektörü endeksi %1,4 artarken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,4 azaldı.

Şekil 3: Sanayi Üretim Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

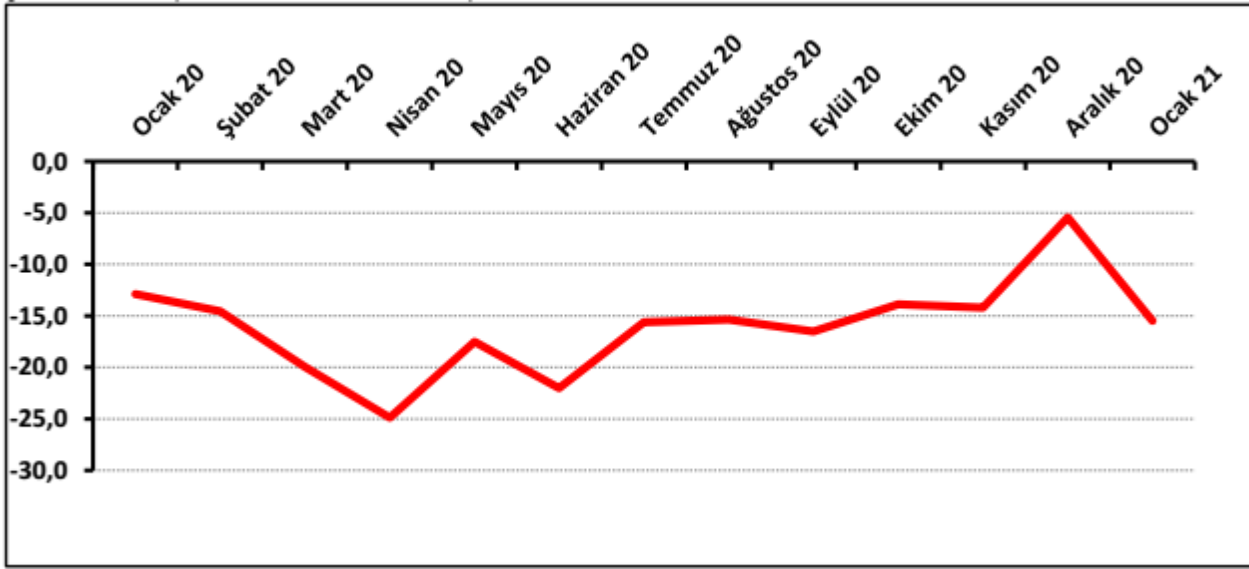

Kaynak: TÜİK

5) Güven Endeksleri

TEPE, Ocak 2021’de bir önceki aya göre 10,1 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 2,6 puan azalışla -15,5 puan değerini aldı. Perakende güveninin geçen aya ve geçen yıla kıyasla azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki kötüleşme etkili oldu. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörü Ocak ayında perakende güveni en fazla artan sektör oldu. Bölgeler bazında incelendiğinde ise Ocak ayı perakende güveninde en fazla artış Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi’nde görüldü. Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre AB-27 ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Şekil 4: TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE)

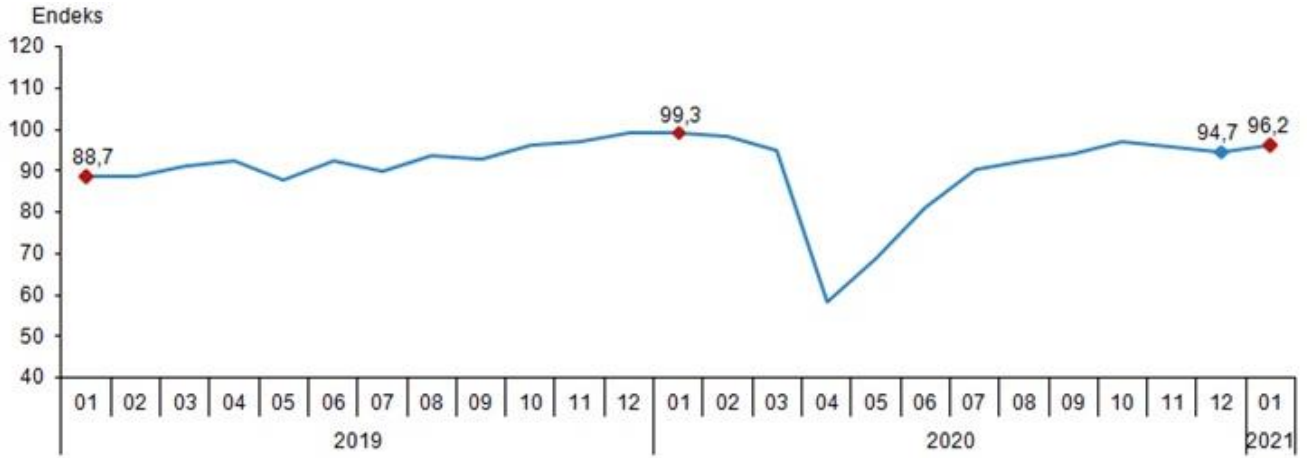

Kaynak: TEPAV

Ekonomik güven endeksi 2020 Aralık ayında 94,7 iken, 2021 Ocak ayında %1,6 oranında artarak 96,2 değerine yükseldi. Ekonomik güven endeksindeki artış, tüketici ve hizmet sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.

Tüketici güven endeksi bir önceki aya göre 2021 Ocak ayında %4,0 oranında artarak 83,3 değerini, hizmet sektörü güven endeksi %2,9 oranında artarak 101,9 değerini aldı. Reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi %1,3 oranında azalarak 109,0 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %0,1 oranında azalarak 108,5 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %5,2 oranında azalarak 84,2 değerini aldı

Şekil 5: Ekonomik Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

6) Ödemeler Dengesi

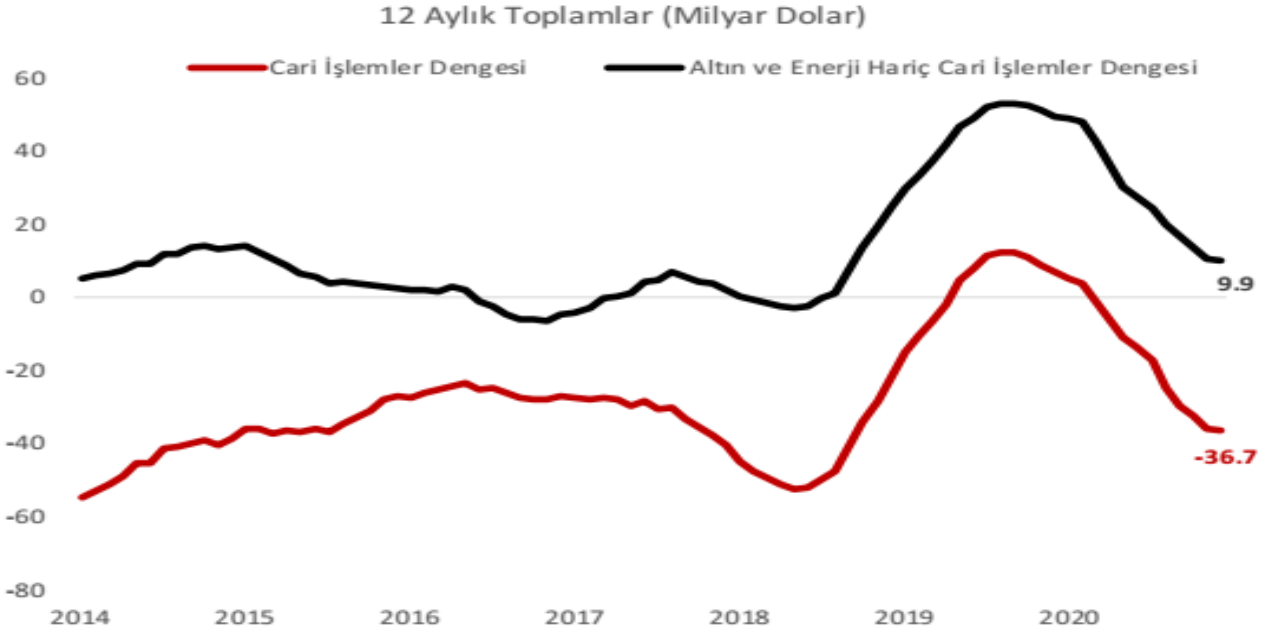
2019 Aralık'ta 2,7 milyar dolar olan cari işlemler açığı 2020'nin aynı ayında 3,2 milyar dolar oldu. Bu dönemde altın ve enerji hariç cari işlemler fazlası 1,6 milyar dolardan 940 milyon dolar seviyesine indi.

Aralık'ta dış ticaret açığı daralırken, hizmetler dengesindeki zayıflama cari açıktaki bozulmanın temel nedeni olarak öne çıktı. İhracatın ithalattan hızlı artışı ile dış ticaret açığı Aralık'ta yıllık bazda %9,0 daralırken, hizmet dengesinde fazla 2019 Aralık'taki 1,8 milyar dolardan 644 milyon dolara indi. Dış ticaret tarafında altın ithalatının gücünü koruması iyileşmeyi sınırlarken, enerji ithalatındaki gerileme toplam dengeye olumlu katkı yapmayı sürdürdü. Hizmetler içerisinde ise taşımacılık ve seyahat dengesindeki zayıflama devam ederken, diğer gelir oluşturan hizmet kalemlerinde önemli bir iyileşme gözlenmedi. Bununla birlikte, birincil gelir kalemlerindeki çıkışların azalması cari dengedeki bozulmayı Aralık ayında da sınırladı. 2019 Aralık'ta 1,1 milyar dolar açık veren birincil gelir hesabında 2020'nin aynı döneminde 590 milyon dolar tutarında bir çıkış meydana geldi.

Finansman tarafında Aralık'ta genele yayılan bir iyileşme gözlemlendi. Bu dönemde 836 milyon dolar net doğrudan yabancı yatırım girişi kaydedilirken, net portföy yatırımlarında 5,2 milyar dolar giriş oldu. Bununla birlikte, uzun vadeli dış borçlarda 3,1 milyar dolar net borçlanma yapılırken, kısa vadeli net borçlanma tutarı 940 milyon dolar seviyesinde kaldı.

Ocak-Kasım dönemine ilişkin aylık verilerde 1 milyar 735 milyon dolar yukarı cari açıktaki iyileştirici yönde revizyonlar yapıldı. Revizyonlar hizmet gelirlerinin yukarı çekilmesi şeklinde olurken, net hatanoksan ile yaşanan çıkışın daha yüksek olduğu görüldü. Yapılan revizyonlar sonrası Aralık verileriyle birlikte 2020 genelinde toplam cari işlemler dengesi 2019'daki 6,8 milyar dolar fazladan 36,7 milyar açığa döndü. Aynı dönemde enerji hariç denge 40,0 milyar dolar fazladan 12,5 milyar dolar açığa dönerken, enerji ve altın hariç cari fazla 49,3 milyar dolardan 9,9 milyar dolara indi.

Şekil 6: Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar)

Kaynak: TSKB

7) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2020 yılı Aralık ayında kurulan şirketlerin sayısında bir önceki aya göre %2,21 azalış oldu.

- Bir önceki aya göre kurulan şirket sayısı %2,21 kurulan kooperatif sayısı %26,55 oranında azalmış olup kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %30,87 oranında artmıştır.
- Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısında %221,46 kapanan kooperatif sayısı %533,33 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısı %242,87 oranında artmıştır.

Kurulan şirket sayısında geçen yılın aynı ayına göre %8,00 artış oldu.

- 2020 yılı Aralık ayında, 2019 yılı Aralık ayına göre kurulan şirket sayısı %8,00 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %0,32 oranında artmış olup kurulan kooperatif sayısı %19,42 oranında azalmıştır.
- 2020 yılı Aralık ayında, kapanan şirket sayısı 2019 yılının aynı ayına göre %43,57 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %141,28 oranında artmış olup kapanan kooperatif sayısında %78,65 azalış olmuştur.

2020 yılında kurulan şirket sayısı, 2019 yılının aynı dönemine göre %20,47 oranında arttı.

- 2020 yılında 2019 yılına göre kurulan şirket sayısında 20,47 kurulan kooperatif sayısında %27,13 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısında %26,89 oranında artış gözlenmiştir.
- 2020 yılında 2019 yılına göre kapanan şirket sayısında %16,44 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %26,74 oranında artış olup kapanan kooperatif sayısında %31,65 oranında azalış gözlenmiştir.

Tablo 11: Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	ARALIK 2020	KASIM 2020	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	ARALIK 2019	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	OCAK- ARALIK (12 Aylık)		
							2019	2020	Değişim (%)
Kurulan	Şirket	8.477	8.669	-2,21	7.849	8,00	84.102	101.318	20,47
	Kooperatif	83	113	-26,55	103	-19,42	1.161	1.476	27,13
	Ger.Kişi Tic.İşl.	3.137	2.397	30,87	3.127	0,32	24.459	31.036	26,89
Tasfiye	Şirket	1.918	996	92,57	1.609	19,20	13.020	14.304	9,86
	Kooperatif	29	28	3,57	72	-59,72	832	397	-52,28
Kapanan	Şirket	3.160	983	221,46	2.201	43,57	13.197	15.366	16,44
	Kooperatif	19	3	533,33	89	-78,65	853	583	-31,65
	Ger.Kişi Tic.İşl.	4.471	1.304	242,87	1.853	141,28	19.044	24.136	26,74

Kaynak: TOBB

Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler

1) Ekonomik Büyüme

Malatya'nın 2018 yılı Gayrisafi Yurtiçi Hasılası cari fiyatlarla 20.758 milyon TL iken bu rakam 2019 yılında %17 artışla 24.295 milyon TL'ye çıkmıştır. Malatya'nın zincirlenmiş hacim endeksiyle ölçülen gayrisafi yurtiçi hasılası ise 2019 yılında 2018 yılına göre %2,5 oranında artmıştır. Doğu ve Güneydoğu illerinin 2019 yılı karşılaştırmalı GSYİH değerlerini Tablo 1 vermektedir. Tabloya göre Doğu ve Güneydoğu illeri arasında Malatya GSYİH bakımından Gaziantep, Diyarbakır ve Şanlıurfa'dan sonra 4. sırada yer almaktadır.

Tablo 1: Doğu ve Güneydoğu İlleri Cari Fiyatlarla GSYİH (Bin TL)

İl	GSYİH
Erzurum	23.128.497
Erzincan	11.131.030
Ağrı	8.998.150
Kars	7.543.796
Iğdır	6.099.862
Ardahan	3.399.122
Malatya	24.295.766
Elazığ	19.123.331
Bingöl	7.664.159
Tunceli	4.133.866
Van	21.145.607
Muş	9.526.847
Bitlis	7.735.340
Hakkari	8.566.422
Gaziantep	77.108.713
Adıyaman	14.044.911
Kilis	4.147.986
Şanlıurfa	35.884.592
Diyarbakır	41.246.384
Mardin	24.071.549
Batman	14.130.047
Şırnak	14.373.874
Siirt	8.801.217

Kaynak: TÜİK

Malatya'nın kişi başı gayrisafi yurtiçi hasılası Türk Lirası cinsinden 2018 yılında 26.215 TL iken 2019 yılında 30.423 TL olmuştur. Malatya'nın Dolar cinsinden kişi başı gayrisafi yurtiçi hasılası ise 2018 yılında 5.560 Dolar iken 2019 yılında 5.357 Dolar olmuştur. Dolayısıyla, Malatya'nın kişi başı GSYİH'sı TL cinsinden artmasın karşın Dolar bazından düşüş kaydetmiştir. Doğu ve Güneydoğu illerinin kişi başına GSYİH değerlerini Tablo 2 vermektedir. Tabloya göre Malatya, Doğu ve Güneydoğu illeri arasında 2019 yılında Dolar bazında kişi başı GSYİH bakımından 6. Sırada bulunmaktadır.

Tablo 2: Doğu ve Güneydoğu İlleri Kişi Başı GSYİH Değerleri

İl	Kişi başına GSYH (TL)	Kişi başına GSYH (\$)
	2018	2019
Türkiye	46 167	52 316
Erzurum	26 652	30 235
Erzincan	39 663	47 288
Ağrı	14 136	16 727
Kars	22 718	26 272
Iğdır	25 615	30 738
Ardahan	30 648	34 645
Malatya	26 215	30 423
Elazığ	28 538	32 228
Bingöl	23 216	27 322
Tunceli	38 476	47 830
Van	16 134	18 708
Muş	20 124	23 327
Bitlis	18 174	22 180
Hakkari	24 645	30 192
Gaziantep	33 399	37 633
Adıyaman	20 455	22 454
Kilis	25 105	29 106
Şanlıurfa	15 758	17 465
Diyarbakır	20 219	23 645
Mardin	25 113	28 863
Batman	20 786	23 399
Şırnak	23 286	27 280
Siirt	20 743	26 592

Kaynak: TÜİK

Malatya'nın ürettiği GSYİH bakımından Türkiye'nin büyümesine olan katkısını yıllar itibariyle Tablo 3 göstermektedir. Tabloya bakıldığında Malatya'nın 2006 ve 2009 yıllarında Türkiye'nin büyümesine negatif katkı yaptığını bu yıllar dışında ise ortalama 0,03 katkı yaptığı tespit edilmiştir.

Tablo 3: Malatya'nın Türkiye GSYİH Büyümesine Katkısı (%)

Yıl	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Katkı	0,11	-0,03	0,02	0,00	-0,01	0,04	0,08	0,02	0,04	0,01	0,05	0,00	0,04	0,02	0,01

Kaynak: TÜİK

2) Dış Ticaret

Malatya'nın 2021 yılı Ocak ayı ihracat tutarı yaklaşık 26,3 milyon Dolar olup bu ihracat rakamı 2020 yılı Ocak ayının ihracat rakamı olan 31,8 milyon Dolara göre %17,5 azalış anlamına gelmektedir. 2021 Ocak ayında en fazla ihracat kayısı ve kayısı ürünlerinde yapılmıştır. 2021 Ocak ayında ihracatı ne fazla düşen sektör hazır giyim ve konfeksiyon sektörü olup ihracat tutarı 8 milyon dolardan 0,4 milyon dolara kadar düşmüştür.

Tablo 4: 2021 Ocak Ayı Malatya İhracat Rakamları (Bin Dolar)

SEKTÖR	1 - 31 OCAK		
	2020	2021	% Değişim
Çelik	33,43	25,80	-22,8
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	1.719,24	1.171,40	-31,9
Demir ve Demir Dışı Metaller	11,43	11,64	1,8
Deri ve Deri Mamulleri	0,67	5,38	697,1
Diğer Sanayi Ürünleri	0,00	0,21	
Elektrik Elektronik	935,94	654,64	-30,1
Fındık ve Mamulleri	580,95	866,71	49,2
Halı	4,45	0,05	-98,9
Hazır giyim ve Konfeksiyon	8.288,50	407,26	-95,1
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	366,74	849,85	131,7
İklimlendirme Sanayii	68,73	175,47	155,3
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	377,00	274,76	-27,1
Kuru Meyve ve Mamulleri	12.936,10	13.036,18	0,8
Madencilik Ürünleri	24,45	28,68	17,3
Makine ve Aksamları	1.119,76	1.401,23	25,1
Meyve Sebze Mamulleri	576,07	1.559,23	170,7
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	249,55	150,73	-39,6
Mücevher	0,00	0,00	
Otomotiv Endüstrisi	664,28	0,29	-100,0
Savunma ve Havacılık Sanayii	0,00	0,00	
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	2.776,70	2.541,19	-8,5
Süs Bitkileri ve Mam.	0,00	0,00	
Tekstil ve Hammaddeleri	1.137,74	2.539,49	123,2
Tütün	0,00	0,00	
Yaş Meyve ve Sebze	0,00	593,33	
Zeytin ve Zeytinyağı	0,00	9,02	
TOPLAM	31.871,72	26.302,53	-17,5

Kaynak: TİM

Malatya'nın en önemli gelir kaynağı olan kayısı ve kayısı çekirdeğinin ihracatı sadece Malatya gümrüğünden yapılmadığından toplam ihracat tutarı için Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatına bakmak gerekmektedir. Tablo 5, Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatını göstermektedir.

2021 Ocak ayında kuru kayısı ihracatı geliri 22,5 milyon dolar, ihracat miktarı ise 6.800 tondur. Buna göre kuru kayısı ihracat geliri geçen yılın Ocak ayına göre düşmesine karşın kg başına geliri 2,69 dolardan 3,28 dolara çıkmıştır. Buna karşın kayısı çekirdeği ihracat geliri ve miktarı artmıştır. Geçen yıl Ocak ayında kayısı çekirdeğinin kilogramı ortalama 2,66 dolardan satılırken bu yıl Ocak ayında kilogramı ortalama 2,50 dolardan satılmıştır.

Tablo 5: 2021 Ocak Ayı Türkiye'nin Kuru Kayısı ve Kayısı Çekirdeği İhracatı

Aylar	Kuru Kayısı		Kayısı Çekirdeği	
	İhracat Tutarı (Dolar)	Miktar (Kg)	İhracat Tutarı (Dolar)	Miktar (Kg)
2020 Ocak	24.608.235	9.144.294	681.431	255.819
2021 Ocak	22.351.267	6.800.268	990.245	395.525

Kaynak: TİM

2) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

Tablo 6: 2020 Aralık Ayında Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2020 ARALIK (BİR AYLIK)									2019 ARALIK (BİR AYLIK)								
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
31	3	12	1	0	9	0	19		30	1	15	9	1	17	0	18	

Kaynak: TOBB

Tablo 7: 2020 Yılı Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2020 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)									2019 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)								
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
465	25	210	51	4	66	1	84		331	12	170	42	2	58	5	102	

Kaynak: TOBB

3) Karşılıksız Çek ve Senet İstatistikleri

Tablo 8: Malatya’da Karşılıksız Çek Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020
Ocak	8.865	11.551	15.968	3.106
Şubat	7.358	6.510	8.695	3.297
Mart	7.001	6.432	6.265	3.937
Nisan	2.382	8.525	12.117	5.630
Mayıs	6.916	8.040	11.714	1.611
Haziran	5.520	3.281	5.203	4.379
Temmuz	5.651	14.359	11.010	2.394
Ağustos	2.791	15.141	2.756	2.807
Eylül	3.848	11.072	9.158	3.112
Ekim	16.979	29.973	4.570	4.890
Kasım	7.340	25.853	2.562	2.282
Aralık	6.174	21.091	6.601	2.770
TOPLAM	80.770	161.829	96.617	40.217

Kaynak: TBB

Tablo 9: Malatya’da Protestolu Senet Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020
Ocak	4.162	4.136	12.259	6.541
Şubat	3.340	7.920	6.334	6.189
Mart	4.396	3.742	8.401	4.725
Nisan	3.882	6.036	7.901	5.222
Mayıs	4.291	5.461	4.872	4.169
Haziran	4.164	5.954	8.339	2.622
Temmuz	4.185	6.794	12.586	2.169
Ağustos	4.278	7.445	10.657	2.924
Eylül	4.175	14.184	9.573	2.214
Ekim	6.352	9.599	6.369	3.132
Kasım	4.143	13.098	7.400	3.365
Aralık	3.703	7.803	16.763	3.094
TOPLAM	51.071	92.173	111.455	46.357

Kaynak: TBB

4) Konut Satış İstatistikleri

Tablo 10: Malatya’da Konut Satış İstatistikleri

Aylar	2021				
	2019	2020	İlk Satış	İkinci El Satış	Toplam
Ocak	650	888	167	393	560
Şubat	589	733			
Mart	842	772			
Nisan	694	376			
Mayıs	591	510			
Haziran	478	1.786			
Temmuz	900	1.895			
Ağustos	1.091	1.451			
Eylül	1.372	1.109			
Ekim	1.287	1.087			
Kasım	1.244	1.052			
Aralık	1.833	1.028			
Toplam	11.737	12.687	167	393	560

Kaynak: TÜİK

5) Patent ve Marka İstatistikleri

Tablo 11: 2020 Yılı Malatya’da Marka, Patent, Model ve Tasarım Başvuru İstatistikleri

Ay/Tür	Patent Başvuru Sayısı	Faydalı Model Başvuru Sayısı	Marka Başvuru Sayısı	Tasarım Başvuru Sayısı
Ocak	3	1	54	0
Şubat	6	1	42	0
Mart	2	1	58	6
Nisan	7	0	30	2
Mayıs	2	1	48	1
Haziran	0	4	55	1
Temmuz	1	1	54	8
Ağustos	1	0	46	0
Eylül	1	0	56	4
Ekim	3	0	50	1
Kasım	3	1	47	4
Aralık	4	1	74	2
TOPLAM	33	11	614	29

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

6) Bankacılık İstatistikleri

Tablo 12: Malatya’da Mevduat İstatistikleri (Bin TL)

Tür	Tasarruf Mevduatı	Tasarruf Mevduatı (TL)	Tasarruf Mevduatı (Döviz Tevdiat Hesabı)	Diğer Mevduat	Diğer Mevduat (TL)	Diğer Mevduat (Döviz Tevdiat Hesabı)	Toplam Mevduat
2019 Aralık	6.556.641	3.574.836	2.981.805	1.428.439	1.038.436	390.003	7.985.080
2020 Mart	7.391.382	4.011.199	3.380.183	1.775.588	1.275.327	500.261	9.166.970
2020 Haziran	8.356.982	4.553.679	3.803.303	2.201.713	1.567.502	634.211	10.558.695
2020 Eylül	9.216.259	4.167.284	5.048.975	2.079.392	1.410.109	669.283	11.295.651
2020 Aralık	9.569.358	3.926.993	5.642.365	2.037.084	1.222.760	814.324	11.606.442

Kaynak: BDDK

KAYNAKÇA

- BDDK
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- Ticaret Bakanlığı
- TCMB
- TİM
- TOBB
- TÜİK
- TEPAV
- TSKB
- Türkiye Bankalar Birliği
- Türk Patent ve Marka Kurumu